

MEDEDELING VAN MELCHEMIE AAN DE LEZERS VAN TROUW

De voorpagina van *Trouw* van afgelopen vrijdag opende met een artikel onder de kop: "Gifgas Irak betaald van hulpgeld". Volgens dat artikel wil de Nederlandse overheid het ministerie van ontwikkelingssamenwerking laten betalen voor gifgasgrondstoffen, die Melchemie aan Irak zou hebben geleverd. Dit bericht is pertinent onjuist. Met deze advertentie informeert Melchemie de lezers van *Trouw* over de werkelijke gang van zaken.

Trouw vertelt het verhaal dat Melchemie in 1985 vier basischemicaliën voor mosterdgas aan Irak zou hebben geleverd, maar dat Irak de prijs daarvoor niet betaalde. Vervolgens zou Melchemie door een exportkredietverzekering bij de Staat schadeloos zijn gesteld, waarbij de Staat de vordering op Irak overnam. Nu zou Nederland die vordering willen kwijtschelden, en die kwijtschelding als 'hulpverlening' ten laste van het budget van Ontwikkelingssamenwerking willen brengen. En zo zouden dan niet de Koerden schadeloos worden gesteld, maar het bedrijf dat grondstoffen voor gifgas leverde.

Dit verhaal is regelrecht onjuist. *Trouw* heeft een verband verondersteld tussen twee feiten die niets met elkaar te maken hebben. En heeft daar een aantal 'feiten' bij verzonnen.

Trouw heeft een lijst van de VN in verband gebracht met een boete van f 100.000, die de politierechter in 1986 had opgelegd. Bij die boete ging het om twee containers fosforoxychloride, een stof die onder andere wordt gebruikt voor de productie van gewasbeschermingsmiddelen. Melchemie had in 1984 een order voor dit product geaccepteerd van een Iraakse producent van landbouwproducten. Dat was een overtreding, aangezien deze stof enige tijd daarvoor was toegevoegd aan de lijst van chemicaliën die niet aan Irak geleverd mochten worden.

Anders dan *Trouw* wil doen geloven, is Melchemie dus niet veroordeeld voor de 'levering van vier basischemicaliën voor mosterdgas'. Het ging om een gangbare stof met onverdachte gebruikstoepassingen, die gedurende lange tijd zonder meer aan Irak geleverd mocht worden. Die stof kón ook op kwalijke wijze worden gebruikt, en daarom is zij op enig moment op de lijst van strategische goederen geplaatst. Dat heeft Melchemie over het hoofd gezien. Daarin was zij niet de enige. De stof was geproduceerd door het Italiaanse staatsbedrijf Montedison, dat wist dat de bestelling bestemd was voor Irak, maar dat evenmin heeft onderkend dat het product inmiddels aan de lijst van verboden goederen was toegevoegd. Toen de fout aan het licht kwam, heeft Melchemie de levering meteen teruggedraaid. De twee con-

tainers zijn in verzegelde toestand teruggekomen. Bij controle door een onafhankelijke, internationaal erkende organisatie bleek de inhoud nog intact te zijn. De fosforoxychloride is dus nooit in Irak gebruikt. Na een uitgebreid onderzoek heeft de Economische Controle Dienst geconstateerd dat het een eenmalige overtreding betrof. Melchemie was geen leverancier van 'basischemicaliën voor mosterdgas', maar had simpelweg een fout gemaakt. Een fout die zij zelf heeft hersteld, en die – afgezien van de boete van f 100.000 – verder zonder gevolg is gebleven.

Melchemie heeft uiteraard geen betaling gevraagd voor die teruggedraaide levering. Toen niet, en nu ook niet. Zij heeft er ook geen bemoeienis mee, dat haar naam op de lijst van de VN is terechtgekomen. Maar zij kan wel nagaan wat daar de achtergrond van is.

In 1989, vijf jaar later, heeft Melchemie partijen caustic soda en zinc oxide geleverd. Dit zijn ongevaarlijke stoffen, die volgens alle nationale en internationale regels aan Irak geleverd mochten worden. Caustic soda wordt onder andere gebruikt voor de raffinage van plantaardige olie en als hulpmiddel voor het pellen van fruit en groente. Zinc oxide wordt gebruikt als ingrediënt in de voedselindustrie, voor de behandeling van zaden en dergelijke. Irak heeft deze leveringen niet betaald. Melchemie heeft toen de Nederlandse Credietverzekerings Maatschappij (NCM) aangesproken, bij wie zij haar kredietrisico had verzekerd. De NCM heeft 90% van het factuurbedrag uitgekeerd. Conform de verzekeringsvoorwaarden heeft Melchemie haar vorderingen op Irak aan de NCM overgedragen. Daarmee was voor Melchemie de zaak afgedaan. Zij weet over de lijst van de VN niet meer, dan wat zij daar in *Trouw* over gelezen heeft. Zij gaat er van uit dat haar naam op die lijst voorkomt in verband met de vorderingen die de NCM indertijd van haar heeft overgenomen, ter zake van de leveringen in 1989. Vorderingen, waar zij al lang niets meer mee te maken heeft.

Melchemie heeft nooit gifgasgrondstoffen geleverd. Zij heeft eenmaal in haar bestaan de Im- en exportwet overtreden, in 1984. Dat betrof een gangbaar product, waarbij Melchemie over het hoofd had gezien dat het aan de lijst van verboden goederen was toegevoegd. Die levering kon op tijd worden teruggedraaid, zodat de stof nooit in Irak is gebruikt. *Trouw* heeft zich niet op feiten gebaseerd. Zij heeft een verband gelegd dat niet bestaat, en ook daarnaast verifieerbare onjuistheden genoemd. Melchemie is op geen enkele wijze betrokken bij Irakees gifgas. Zij is geheel ten onrechte in diskrediet gebracht.